

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
DOMENIUL MUZICĂ

REZUMATUL
TEZEI DE ABILITARE

CANDIDAT:

Conf. Univ. Dr. Fănel IGNAT
Universitatea de Vest din Timișoara
Facultatea de Muzică și Teatru/ Departamentul Muzică

2025

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
DOMENIUL MUZICĂ

ANALIZE PSIHOLOGICE, ELEMENTELE ÎNȚELEGERII PARTITURILOR
MUZICALE INTERPRETATE ÎN SECOLUL AL XXI-LEA

Rezumat

CANDIDAT:

Conf. Univ. Dr. Fănel IGNAT

Universitatea de Vest din Timișoara

Facultatea de Muzică și Teatru/ Departamentul Muzică

Teza de abilitare cu titlul „*Analize psihologice, elementele înțelegerii partiturilor muzicale interpretate în secolul al XXI-lea*” reprezintă o contribuție semnificativă la înțelegerea profundă a interpretării muzicale în contextul contemporan. În prima parte, fac o analiză psihologică detaliată a rolurilor interpretate pe cele mai prestigioase scene din țară și străinătate, ilustrând astfel capacitatea excepțională în acest domeniu. De asemenea, teza explorează activitățile didactice derulate începând cu anul 2012, subliniindu-se realizările notabile ale absolvenților în timpul anilor de pregătire, precum și contribuția mea la elaborarea tezelor de licență și disertație ale acestora.

În cea de-a doua parte a tezei, sunt dezvoltate planuri meticuloase pentru evoluția și pentru dezvoltarea continuă a carierei profesionale și academice, subliniindu-se direcțiile de predare și aplicațiile practice. Această secțiune este o declarație de credință privind angajamentul personal ca profesor în a modela viitorul artei interpretative și educației muzicale.

De-a lungul lucrării, sunt analizate în detaliu 24 de roluri importante de operă dintr-o perspectivă psihologică, ilustrându-se astfel profunzimea gândirii și abordarea meticuloasă în înțelegerea interpretării muzicale. De asemenea, sunt examinate cu atenție cele mai semnificative elemente care influențează abordarea acestor roluri, psihologia tânărului interpret, factorii care contribuie la dezvoltarea carierei, diplomația culturală, emoția, încrederea, atitudinea și reputația.

În prima parte analizez 24 de roluri: **Oedipe** din opera *Oedipe* de George Enescu, **Celan** din opera *Celan* de Peter Ruzicka, **Amonasro** din opera *Aida* de Giuseppe Verdi, **Germont** din opera *Traviata* de Giuseppe Verdi, **Escamillo** din opera *Carmen* de Georges Bizet, **Marcello** din opera *La Boheme* de Giacomo Puccini, **Nabucco** din opera *Nabucco* de Giuseppe Verdi, **Contele de Luna** din opera *Trubadurul* de Giuseppe Verdi, **Scarpia** din opera *Tosca* de Giacomo Puccini, **Olandezul** din opera *Olandezul zburător* de Richard Wagner, **Belcore** din opera *Elixirul dragostei* de Gaetano Donizetti, **Rigoletto** din opera *Rigoletto* de Giuseppe Verdi, **Simone** din opera *Simone Boccanegra* de Giuseppe Verdi, **Alfio** din opera *Cavalleria rusticana* de Pietro Mascagni, **Tonio** din opera *I Pagliacci* de Ruggero Leoncavallo, **Sharpless** din opera *Madama Butterfly* de Giacomo Puccini, **Marele Preot** din opera *Samson si Dalila* de Camille Saint-Sainz, **Figaro** din opera *Il barbiere di Sevilla* de Giacchino Rossini, **Falstaff** din opera *Falstaff* de Giuseppe Verdi, **Marchizul de Posa** din opera *Don Carlo* de Giuseppe Verdi, **Jago** din opera *Otello* de Giuseppe Verdi, **Renato** din opera *Bal mascat* de Giuseppe Verdi, **Baritonul** din *Cantata profana* de Carl Orff și **Basul** din *Requiemul* de Giuseppe Verdi, din prisma interpretului Ștefan Ignat, iar în a doua parte demonstrez pe baza aceluiași opere cerințele pe care le adresez tânărului interpret, pentru a realiza calitativ și pe deplin înțeles un anumit rol muzical.

Participarea mea la cursurile de perfecționare La Scala din Milano în cadrul proiectului Studi Opera, organizat de ONB și obținerea titlului Formator de formatori, cu diplomă din partea Academiei Teatro alla Scala în anul 2011, a fost o încununare după obținerea titlului de doctor în anul 16.04.2010. Programul de studiu de la Academia Scala din Milano a urmărit o perfecționare a mea în direcția de profesoral și îndrumare a tinerilor studenți, în direcția unei meserii de cântăreț de operă. De asemenea, stadiul final al acestui program a fost acela de a obține o diplomă în formarea de profesori pentru activitatea didactică.

În final, teza de abilitare reprezintă o contribuție deosebită la înțelegerea complexității interpretării muzicale în secolul al XXI-lea și oferă un ghid valoros pentru tinerii interpreți,

ajutându-i să-și dezvolte abilitățile și să se apropie de interpretarea superioară a rolurilor în arta operei.

De asemenea, prezint în cadrul Tezei de abilitare realizările excepționale din cadrul Festivalului Internațional „George Enescu”, premierele operei *Oedipe* de George Enescu, în regia doamnei Anda Tabacaru Hogeș și sub bagheta dirijorului Tiberiu Soare, a operei *Otello* de Giuseppe Verdi, regia fiind semnată de Vera Nemirova, dirijor Adrian Morar și Concertul - Conferință *Oedipe pe înțeleșul tuturor*, proiect conceput, realizat și prezentat de mine, după obținerea titlului de doctor, în anul 2010.

Începând cu anul 2012, am avut privilegiul de a sluji ca îndrumător, cadru didactic universitar asociat la Universitatea din Craiova, Facultatea de litere – departamentul de arte și, din anul 2018, la Universitatea Națională de Muzică din București – Facultatea de interpretare muzicală, contribuind la formarea tinerelor talente în arta interpretativă. Experiența mea profesională și artistică s-a răspândit pe scenele cele mai emblematice ale țării, de la București - Opera Națională la Opera Națională Română din Cluj, Teatrul Național de Operă și Balet „Oleg Danovski” Constanța, Opera Națională Română din Timișoara, Opera din Brașov, Opera Națională Română din Iași, Filarmonica Oradea sau Filarmonica Oltenia din Craiova și multe altele, însumând aproape 450 de spectacole remarcabile pe care le-am susținut în calitate de solist vocal, în această perioadă de cercetare și dezvoltare artistică.

Această secțiune a tezei aduce în prim-plan o perspectivă unică asupra experienței mele în calitate de artist și profesor. Aceste spectacole au reprezentat nu doar o oportunitate de a demonstra abilitățile dobândite către studenți, ci și o platformă pentru dezvoltarea propriei mele abilități interpretative.

Această bogată experiență de pe scenele naționale a reprezentat în teza de abilitare un pilon fundamental în abordarea mea comprehensivă a interpretării muzicale. Prin aceste spectacole, am fost în măsură să explorez variate aspecte ale rolurilor de operă, să înțeleg nevoile studenților mei și să contribui la cultivarea unor viitori interpreți de excepție.

Astfel, această secțiune din teza mea de abilitare servește ca o mărturie a angajamentului meu constant în promovarea și în dezvoltarea artei interpretative în România, precum și a influenței mele semnificative asupra generațiilor de artiști ce au trecut prin mâinile mele.

Teza de abilitare subliniază esențialitatea abordării cu meticulozitate a rolurilor de operă, aducând în prim-plan nu doar aspectele tehnice ale învățării unei partituri muzicale, ci și latura profundă a analizei psihologice a rolului de operă studiat. Prin această abordare complexă, aduc o contribuție deosebită la înțelegerea completă a procesului interpretativ în arta operistică. Se arată astfel că nu este suficient să cunoaștem notele și tehnica vocală necesară pentru un rol, ci este vital să înțelegem în profunzime psihologia personajului interpretat. Acest aspect devine crucial în secolul al XXI-lea, când publicul și criticii de artă așteaptă nu doar o interpretare vocală excepțională, ci și o portretizare autentică și emoțională a personajului. Prin investigarea aspectelor psihologice ale rolurilor de operă deschid noi orizonturi în înțelegerea modului în care artiștii pot aduce viață personajelor, analizând motivațiile, trăirile, conflictele și evoluția acestora pe parcursul operei. Astfel, teza ilustrează că o abordare solistică a interpretării muzicale este esențială pentru artiști, oferindu-le instrumentele necesare pentru a crea performanțe memorabile și autentice pe scenă.

Pe lângă acestea, în teza de abilitare îi îndemn pe tinerii artiști să țină cont de mimică și, bineînțeles, de aspectele foniatrice și de calitățile vocale de care vor ține cont în dezvoltarea artistică.

Teza de abilitare cuprinde și o analiză a obiectivelor unei lecții de canto, și anume ca studentul interpret să acumuleze informații și abilități vocale noi (evoluția din etapele de parcurs poate fi oricât de mică), să aibă o atitudine pozitivă față de facultate, să îi facă plăcere să vină la cursuri și să își construiască psihologic mentalitatea conform căreia îi este rezervat pentru viitor statutul de vedetă a scenei. De la o oră la alta, studentul are nevoie de încurajare, de o imagine realistă, clară a progresului făcut și de conștientizarea faptului că nivelul său de cunoștințe practice și teoretice a crescut. Toate acestea se vor regăsi în comportamentul tânărului interpret atunci când va fi pus în situația de a aplica informațiile propuse la oră.

În încheiere, teza susține că, în acești parametri, rolul profesorului în educația studentului devine foarte important și se traduce prin evoluția pozitivă a studentului, printr-o creștere a eficienței sale și a competențelor interpretative, în condițiile în care atunci când raporturile profesor – student sunt corecte și eficiente, studentul, la rândul lui, se simte motivat și se mobilizează, manifestând o îmbunătățire a calităților.